

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ”;

ЗА СПЕЦ: „Банкиране и застраховане“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т. ч.:		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоян Киров)

2.
(доц. д-р Христина Благойчева)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Частни пенсионни фондове” е предназначена за студентите от специалност “Банкиране и застраховане”, ОКС „Бакалавър”, редовно обучение. Тя е задължителна дисциплина и е част от специализираната подготовка.

Целта на дисциплината е да представи организацията и управлението на частните пенсионни фондове в България и по света, както и да създаде определени практически умения за участие в допълнителните задължителни и доброволни пенсионни схеми.

В процеса на обучение се усвоят нови знания за типологията на частните пенсионни схеми, административното управление на частните пенсионни фондове, организацията на клиентското обслужване, регулациите на частната пенсионна дейност, доверителното управление на пенсионните активи и др. Важно място е отделено на инвестиционното управление на универсалните, професионалните и доброволните пенсионни фондове и въвеждането на мултифондовете в България. Дисциплината изгражда умения, които могат да помогнат на студентите да подбират най-подходящия за тях пенсионен продукт, да планират адекватно спестяванията си, да анализират дейността на пенсионните администратори и на тази база да вземат осигурителни решения и др.

На базата на усвоените теоретични знания и практически умения, дисциплината развива цифровите, математическите и предприемаческите компетентности на студентите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. РАЗВИТИЕ НА ПЕНСИОННИТЕ ПАЗАРИ		2	2	
1.1.	Предпоставки за развитие на частните пенсионни пазари			
1.2.	Мястото на ЧПФ в българската пенсионна система			
1.3.	Принципи на частното пенсионно осигуряване			
1.4.	Мотиви за допълнително пенсионно осигуряване			
2. АДМИНИСТРАТОРИ НА ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ		4	2	
2.1.	Открити и закрити частни пенсионни фондове			
2.2.	Институционален тип управление на ЧПФ			
2.3.	Договорен тип управление на частните пенсионни фондове			
2.4.	Специфика на пенсионните администратори в България			
3. ПРОДУКТОВ ПРОФИЛ НА ПЕНСИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА		4	2	
3.1.	Видове пенсионни плащания (анюитети)			
3.2.	Дължими пенсии по българското законодателство			
3.3.	Трудности при управлението на пожизнените пенсии			
3.4.	Индексация на пенсиите спрямо инфлацията			
4. ПЕНСИОННИ СХЕМИ С ДЕФИНИРАНИ ВНОСКИ		2	2	
4.1.	Характерни белези на DC схемите			
4.2.	Видово разнообразие на DC схемите			
4.3.	Предимства и недостатъци на DC схемите			

4.4.	Разпространение на DC схемите в световен мащаб			
5. СХЕМИ С ДЕФИНИРАНИ ПЕНСИИ		2	4	
5.1.	Същност и параметри на DB схемите			
5.2.	Рискове, влияещи върху DB схемите			
5.3.	Начини за трансформиране на DB схемите			
5.4.	Техники за финансово управление на DB схемите			
6. ХИБРИДНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ		2	2	
6.1.	Предпоставки за възникването на хибридните схеми			
6.2.	Натрупване и трансфер на пенсионни кредити			
6.3.	Същност на схемите със справедливи пенсии			
6.4.	Особености на схемите с налично салдо			
7. ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНА КАЛКУЛАЦИЯ		4	4	
7.1.	Изчисляване на стойността на активите			
7.2.	Определяне на бъдещите плащания и бъдещите вноски			
7.3.	Основни методи за финансиране (ABM, AM, ILPM и др.)			
7.4.	Моделиране на пенсионноосигурителните схеми			
7.5.	Модел за определяне на необходимото ниво на вноските			
8. ИНВЕСТИЦИИ НА ПЕНСИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА		4	4	
8.1.	Специфика на инвестициите на частните пенсионни фондове			
8.2.	Оптимизиране на портфейлната структура			
8.3.	Законови ограничения върху инвестициите			
8.4.	Мултипензионни фондове			
9. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПЕНСИОННАТА ДЕЙНОСТ		2	6	
9.1.	Информационно обслужване на анализа			
9.2.	Показатели за анализ на пенсионната дейност			
9.3.	Измерване на инвестиционните резултати			
9.4.	Манипулация и прозрачност на резултатите			
10. РЕГУЛИРАНЕ И НАДЗОР НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ		4	2	
10.1.	Причини за регулациите в частното пенсионно осигуряване			
10.2.	Видове регулативни мерки			
10.3.	Гарантиране размера на допълнителните пенсии			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Решаване на практически казус с индивидуално задание	1	40
1.2.	Писмен тест с отворени въпроси	1	20
1.3.	Онлайн тестове със затворени въпроси	3	30
Общо за семестриален контрол:		5	90
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)		
	- писмен тест със затворени въпроси	1	90
Общо за сесиен контрол:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		6	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Киров, Ст. Частните пенсионни схеми. В.Търново: Фабер, 2010.
2. Христосков, Й. Осигурителен пазар и осигурителни продукти. София: ВУЗФ, 2009.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Данева, Ив. Капиталовото осигуряване за адекватни и устойчиви пенсии. София, 2016.
2. Димитров, Ст. Организация и управление на ПОД. София: ВУЗФ, 2012.
3. Киров, Ст. Антидефицитно управление на частните схеми с дефинирани пенсии.
//Годишник на ИУ-Варна, №82, 2011.
4. Манов, Б. Доброволно пенсионно осигуряване. София: Рацио-90, 1997.
5. Милев, Ж. Мениджмънт на пенсионното осигуряване. София: УНСС, 2014.
6. Павлов, Н. Социално осигуряване. Св.: Ценов, 1998.
7. Beneva, M. Investment Performance of Voluntary Pension Funds' Portfolios. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, 12(1), 2023, pp.251-261.

НОРМАТИВНА УРЕДБА

1. Кодекс за социално осигуряване. ДВ, №110, 1999.
2. Наредба № 19 от 2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.
3. Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.
4. НАРЕДБА № 56 от 2018 г. за минималното съдържание на инвестиционните политики на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Април 2024 г.